

เดี่ยวปีในเพลงลาวแพน : กรณีศึกษาเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล

นายปรมินทร์ ทับทิมศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดุริยางค์ไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN : 974 – 53 – 1385 - 8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LAO PAN SOLO FOR PEE NAI : A CASE STUDY OF SUB - LIEUTENANT SUWIT KAEWKRAMON

Mr.Poramint tubtimsri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Thai Music

Department of Music

Faculty of Fine and Applied Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN : 974 – 53 – 1385 - 8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เดี๋ยวนีในเพลงลาวแพน : กรณีศึกษาเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล
โดย นายปรมินทร์ ทับทิมศรี
สาขาวิชา ดุริยางค์ไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

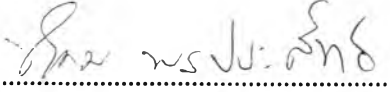

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์)

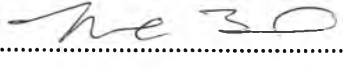
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญกร สำโรงทอง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชำคม พรประสิทธิ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พรประพิตร เป่าสวัสดิ์)

นายปรมินทร์ ทับทิมศรี : เดี่ยวปีในเพลงลาวแพน : เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล (LAO PAN SOLO FOR PII-
NAI : A CASE STUDY OF SUB-LIEUTENANT SUWIT KAEWKRAMON) อาจารย์ที่ปรึกษา :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน, 132 หน้า. ISBN 974 – 53 – 1385 - 8

การทำวิจัยฉบับนี้เพื่อศึกษาการเดี่ยวปีในของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ในลักษณะของการบรรเลงเพลงเดี่ยว
ขั้นสูง การแสดงออกในงานศิลปะที่มีคุณภาพ คุณสมบัติของศิลปินที่ดี ลักษณะการถ่ายทอดความรู้และลักษณะที่ดี
ของความเป็นครู

ผลการวิจัยพบว่าการเดี่ยวปีในของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ทำให้ทราบเอกลักษณ์ทางสังคมและการใช้กลวิธี
พิเศษในการบรรเลงปีใน เมื่อทำการศึกษาพบเอกลักษณ์ที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. ลักษณะเพลงเดี่ยวปีในของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล จะมีลักษณะการเป่าปีที่ใช้วิธีการทำให้เสียง
ออกมาชัดเจน ทำอย่างไรถึงจะเป่าได้ง่ายใช้ลมได้สะดวกเน้นการใช้กลวิธีการเป่าในการใช้นิ้วและการบังคับลม
แต่ทางปีจะไม่เปลี่ยนทางจากของเดิมที่เรียนมามากนัก โดยทุกครั้งเมื่อได้เพลงใหม่ท่านจะบันทึกเป็นโน้ตและ
ทบทวนตามโน้ตทุกครั้ง
2. การปรากฏความเข้มข้นของกลวิธีพิเศษในการเดี่ยว จะใช้นิ้วควงและการบังคับลมช่วยในการทำ
ให้เสียงปีออกมาใสและชัดเจน จนเกิดเสียงปีที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง
3. ลักษณะการดำเนินทำนองจะยึดโครงของทำนองหลักควบคู่กันไปอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดความ
ชัดเจนเป็นลักษณะเฉพาะในการดำเนินทำนองหรือกลอนเพลงของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

ประวัติชีวิตและผลงานของท่านได้สะท้อนให้เห็นถึงการดำรงตนให้เป็นไปภายใต้กรอบ ของผู้มีจรรยาบรรณ
ศิลปินที่ดี และเป็นผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานขั้นสูงที่มีค่าต่อวงการดนตรีไทย

ภาควิชา ดุริยางคศิลป์
สาขาวิชา ดุริยางค์ไทย
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4586804035 : MAJOR THAI MUSIC DEPARTMENT

KEYWORD: LAO PAN SOLO FOR PII NAI : A CASE STUDY OF SUB – LIEUTENANT SUWIT KAEWKRAMON

MR. PORAMINT TUBTIMSRI : LAO PAN SOLO FOR PII NAI : A CASE STUDY OF SUB–LIEUTENANT

SUWIT KAEWKRAMON . THESIS ADVISOR: ASSISTANTPROFESSOR PAKORN RODCHANGPHUEN.

132 pp. ISBN: 974 – 53 – 1385 – 8

This research is the study about the flute solo for Pii Nai by Sub–Lieutenant Suwit Kaewkramon play in the style of an advanced soloist. It shows his excellent performance in Solo for Pii Nai and honor to be called one of the most outstanding teacher for Pii Nai.

A result of this research found that the flute solo by Sub–Lieutenant Suwit Kaewkramon informed about and identities the music and the special method for flute solo. This research found 3 importance identities.

1. A flute soloist by Sub–Lieutenant Suwit Kaewkramon use many tricks in using fingers and breathing and it doesn't change the original method. This is very importance. Any time, he gets a new song he will follow the note and try hard in practicing a song.

2. One special trick is a finger swing and forces his breath to make a clear sound. This is how we can recognize his music.

3. Another characteristic of Sub–Lieutenant Suwit Kaewkramon of playing is the way he keeps his original melody the same through out his music performance. This is how we can identify his playing and differentiate him other soloist.

His biography and achievements always reflect his excellent musical ethic. He has been continue to creating most valuable for the thai music field.

Department Music

Student's Signature.....

Field of study Thai Music

Advisor's Signature........

Academic Year 2005

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีจนสมบูรณ์เป็นรูปเล่มได้ด้วยได้รับความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือด้วยความเมตตาจากบุคคลหลายท่านขอกราบขอบพระคุณ คุณบิดาและมารดา อาจารย์สวิต - อาจารย์ระวีวรรณ ทับทิมศรี อีกทั้งศิลปินผู้ทรงคุณวุฒิท่านต่างๆที่ได้เอื้อเฟื้อข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ที่กรุณาถ่ายทอดวิชาความรู้ในการเป่าปี่ในเพลงเดี่ยวปี่ลาวแพนให้แก่ข้าพเจ้าโดยมิได้ปิดบัง และให้ความรักความห่วงใยประหนึ่งลูกหลาน

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านกำนันสำราญ เกิดผล และคุณครูกาหลง พึ่งทองคำ ที่ให้ความกระจ่างและชี้แนวทางสู่การค้นหาข้อมูลโดยมิได้ปิดบัง จนงานวิจัยประสบความสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษาตั้งแต่ต้น และช่วยชี้แนะทุกสิ่งแก่ผู้เขียนจนวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญกร สำโรงทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ข้ามคม พรประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยแก้ไขส่วนบกพร่องของงานเขียนตลอดทั้งเล่ม และให้กำลังใจแก่ศิษย์เสมอมา

ขอขอบพระคุณ คุณดาวาด เกิดโชคงาม คุณพ่อสุเทพ เอมรัฐ คุณแม่จำปี เอมรัฐ คุณน้ำปีญจา เกิดโชคงาม อาจารย์จุฑาลักษณ์ ทับทิมศรี อาจารย์นาฎยา งามเสงี่ยม อาจารย์ภัทระคมจำ มาสเตอร์กำพล ศรีขจรจิต ผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานงานดนตรี-นาฏศิลป์ ศิลปะโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถมและญาติพี่น้องทุกท่าน ที่ได้ให้โอกาส ให้กำลังใจ ความห่วงใย ตลอดจนจนความปรารถนาดี ช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

หากผู้ศึกษาไม่ได้รับความอนุเคราะห์ ในความช่วยเหลือจากบุคคลดังกล่าวแล้ว งานวิจัยฉบับนี้ ก็คงไม่สามารถดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงได้ ซึ่งขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญรูปภาพ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
รูปแบบในการนำเสนอ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความหมายของเพลงเดี่ยว.....	9
ลักษณะและจุดมุ่งหมายของเพลงเดี่ยว.....	10
เพลงลาวแพน (ทางเดี่ยวปี่ใน).....	11
เทคนิคและวิธีการบรรเลงปี่ใน.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
บทที่ 3 ประวัติและผลงาน.....	17
ประวัติส่วนตัว.....	17
การศึกษาดนตรีไทย.....	18
การทำงาน.....	19
ผลงานประสบการณ์การเล่นดนตรี.....	19
แรงบันดาลใจ.....	21
บทที่ 4 วิเคราะห์เพลง.....	23
วิเคราะห์ทางเพลง กลเม็ด การใช้ลม และการเคลื่อนที่ของท่านอง.....	24
สรุปผลการวิเคราะห์ทางเพลง.....	47
การใช้นิ้วของปี่ใน.....	48
เปรียบเทียบโน้ตเดี่ยวปี่ในเพลงลาวแพน.....	72
เปรียบเทียบทางเพลงเดี่ยวปี่ในเพลงลาวแพน 2 ท่านอง.....	80

สรุปผลการเปรียบเทียบทางเพลง.....	98
บทที่ 5 บทสรุปและเสนอแนะ.....	99
สรุปผลการวิจัย.....	99
อภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะ.....	101
รายการอ้างอิง.....	102
ภาคผนวก.....	104
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	132

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1. โน้ตปี่ลาวแพนทางสากล ของคุณครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล.....	110
ภาพที่ 2. โน้ตปี่ลาวแพนทางสากล ของคุณครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล.....	111
ภาพที่ 3. โน้ตปี่ลาวแพนทางสากล ของคุณครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล.....	112
ภาพที่ 4. โน้ตปี่ลาวแพนทางสากล ของคุณครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล.....	113
ภาพที่ 5. โน้ตเดี่ยวปี่ในเพลงลาวแพนทางไทย ที่เรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมลนำมาบันทึกใหม่....	114
ภาพที่ 6. ลายเส้นของเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล หลังจากบันทึกโน้ตเพลงทุกครั้ง.....	115
ภาพที่ 7. สมุดโน้ตเพลงเดี่ยวปี่ในของเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล ทุกเดี่ยวยรวมอยู่ในเล่มนี้.....	116
ภาพที่ 8. แผนที่บ้านหลังปัจจุบัน ของเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล.....	117
ภาพที่ 9. เรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล สมัยรับราชการที่กองดุริยางค์ทหารเรือ.....	118
ภาพที่ 10. ภาพถ่ายหลังเกษียณอายุราชการ.....	119
ภาพที่ 11. ถ่ายภาพพร้อมกับภรรยาและบุตรทั้ง 4 คน.....	120
ภาพที่ 12. ถ้วยรางวัลชนะเลิศการประกวดเครื่องเป่านานาชาติ ที่ประเทศเกาหลีใต้.....	121
ภาพที่ 13. โล่ที่เกียรติยศการประกวดเครื่องเป่านานาชาติ ประเทศเกาหลีใต้.....	122
ภาพที่ 14. ใบประกาศเกียรติคุณรางวัลชนะเลิศเครื่องเป่านานาชาติที่ประเทศเกาหลีใต้.....	123
ภาพที่ 15. ภาพถ่ายขณะร่วมบรรเลงในวงปี่พาทย์มอญ กับนักเรียน โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย...	124
ภาพที่ 16. ภาพเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล ขณะเดี่ยวปี่เพลงกราวใน.....	125
ภาพที่ 17. เรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล เดี่ยวปี่ในเพลงลาวแพน.....	125
ภาพที่ 18. เรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล กับรถมอเตอร์ไซค์คู่ชีพหลังเกษียณอายุราชการ.....	126
ภาพที่ 19. ความงามแบบไทยที่มีอยู่ตลอดเวลาในตัวของเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล.....	126
ภาพที่ 20. กล่องใส่เครื่องดนตรีและไม้ตีที่เรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมลเป็นผู้ผลิตในยามว่าง.....	127
ภาพที่ 21. ชีวิตที่เรียบง่ายหลังเกษียณของเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล.....	127
ภาพที่ 22. โต๊ะที่เรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมลใช้ในการทำงาน ทานอาหาร และต่อเพลง.....	128
ภาพที่ 23. กำนันสำราญ เกิดผล ผู้ให้ความอนุเคราะห์โน้ตปี่ในเพลงลาวแพน.....	128
ภาพที่ 24. วันไปพบครูสำราญเกิดผลที่บ้านพักจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	129
ภาพที่ 25. สอบถามครูสำราญ เกิดผลเกี่ยวกับที่มาของโน้ตเดี่ยวปี่เพลงลาวแพน.....	129
ภาพที่ 26. ครูกาหลง ฟุ้งทองคำ ผู้ที่กรุณาแนะนำให้ไปพบครูสำราญ เกิดผล.....	130
ภาพที่ 27. ครูกาหลง ฟุ้งทองคำ เป่าปี่ชวา บัวลอย ในพิธีพระราชทานเพลิงศพ ของภรรยาครูสำราญ เกิดผล ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	130

- ภาพที่ 28. นำโน้ตเดี่ยวปีในเพลงลาวแพนของท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล
ให้เรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล ช่วยแนะนำ ก่อนส่งเล่ม ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... 131
- ภาพที่ 29. ร่วมกันอ่านโน้ตเดี่ยวปีในเพลงลาวแพนทางเดิมของท่านครู
จางวางทั่ว พาทย์โกศล.....131